

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/219/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Veszprémi Törvényszék 3.Pkf.20.785/2024/7. számú végzésével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Kalmár László (a továbbiakban: indítványozó) alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszát a a Veszprémi Törvényszék 3.Pkf.20.785/2024/7. számú – a Veszprémi Járásbíróság 24.Pk.50.327/2023/24. számú végzését megváltoztató – jogerős és egyben végleges végzésével szemben terjesztette elő, s kérte a támadott bírói döntés alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügynek a járásbíróság és a törvényszék által megállapított tényállása szerint az indítványozó, mint kérelmező, és a kérelmezett 2010. május 27-én a bíróság által jóváhagyott egyezséget kötöttek, amelyben rendezték a közös gyermekükkel való kapcsolattartást. Ezt követően peres eljárás indult a felek között a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság előtt a szülői felügyelet gyakorlásának rendezése és kapcsolattartás megváltoztatása iránt 13.P.20.687/2022. számon, mely perben a bíróság 2022. december 5. napján 91. sorszám alatt előzetesen végrehajtható ideiglenes intézkedést hozott a kapcsolattartás tárgyában.
- [3] A kérelmező 2023. augusztus 28-án kérelemmel élt a 2023. augusztus 26-án és 27-én elmaradt folyamatos kapcsolattartás végrehajtása iránt. A bíróság 2023. december 28-án kelt 24.Pk.50.327/2023/9. számú végzésével a kapcsolattartás végrehajtásának elrendelése iránti eljárást felfüggesztette a felek között a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 20.P.20.687/2022. számú per jogerős befejezéséig, mely végzést a Veszprémi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2024. április 16-án meghozott 2.Pkf.20.144/2024/6. számú végzésével megváltoztatott és az eljárás felfüggesztését mellőzte.

- [4] A kérelmezett 2024. április 9-én érkezett beadványában hivatkozott arra, hogy a kérelmező és közte a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság előtt a szülői felügyelet megváltoztatása és járulékai tárgyában folyamatban volt 20.P.20.687/2022. számú per 2024. február 5-én jogerősen megszüntetésre került, ezáltal a kapcsolattartás alapjául szolgáló ideiglenes intézkedés hatályát veszítette, melynél fogva a végrehajtás elrendelésére már nincs lehetőség. Az indítványozó kérelme nyomán eljáró elsőfokú bíróság elrendelte a 2023. augusztus 26-án és augusztus 27-én esedékes folyamatos kapcsolattartás pótlását; felhívta a kérelmezettet, hogy az elmaradt kapcsolattartás pótlásának a Budapest II. és III. Kerületi Bíróság 13.P.20.687/2022/91. számú végzése szerinti módon és a legközelebbi megfelelő időpontban, de legkésőbb 2024. november 17-ig tegyen eleget.
- [5] Az elsőfokú végzés ellen a kérelmező és a kérelmezett is fellebbezett. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság végzését megváltoztatta, a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtásának elrendelése iránti kérelmet elutasította, a további rendelkezéseit mellőzte. A másodfokú bíróság végzésének [40]-[41] pontjai szerint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 105. § (2) bekezdése szerint az ideiglenes intézkedés tárgyában hozott végzés előzetesen végrehajtható. A Pp. 103. § (5) bekezdése szerint az ideiglenes intézkedés hatályát veszti az eljárás megszüntetése esetén. A fenti két szabály egybevetéséből az következik, hogy az előzetes végrehajthatóság, mint az ideiglenes intézkedéshez fűződő joghatás az eljárás jogerős megszüntetésével elenyészik.
- [6] Az indítványozó indítványa szerint – amelyet az Alkotmánybíróság a tartalma szerint bírált el – a támadott bírói döntés alaptörvény-ellenes. Alkotmányjogi panaszában az indítványozó az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésének és XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmére hivatkozott. Az indítványozó szerint továbbá a támadott bírói döntés az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény 8. cikk (1) bekezdésével, illetve 13. cikkével is szembefordul. Az indítványozó álláspontja szerint a jogerős döntés sérti a tisztességes eljáráshoz való jogát, mert szerinte a bíróság önkényesen, indoklás és jogszabályhely meghivatkozása nélkül alkalmazta a jogot, az indokolási kötelezettségének nem tett eleget, továbbá sérelmezte az eljárás indokolatlan elhúzódását, illetve a döntés visszaható hatályú, utólagos jogfosztását eredményezi, a visszaható hatályú alkalmazás tilalmába ütközik. Állította, hogy az eljárás összességében vizsgálva méltánytalan, súlyosan igazságtalan, és nem tisztességes. Az indítványozó állítása szerint a jogerős végzés sérti továbbá az apa-gyermek kapcsolattartásának sérelme okán a családi élethez való jogát. Utalt az Alkotmánybíróság IV/3753/2024. szám alatt nyilvántartásba vett indítványára, és három más indítványára is. Panaszában írja, hogy „mivel nem egyedi esetről, hanem sorozatról van szó, amiben várható még közel egytucat, lényegében azonos alapokon nyugvó alkotmányjogi panasz és éppen az által válik alapjogi szintűvé a sérelmem,

hogy nem egyszeri esetről van szó.” Az indítványozó végezetül arról is ír, hogy szerinte „analóg esetben, egy másik vármegyében lévő járásbíróság által hozott, az elsőfokú határozattal egyező, a másodfokú határozattal azonban ellentétes határozat ismeretében sérül a XV. cikk (1) bekezdésének első fordulata is, miszerint a törvény előtt minden ember egyenlő; ez viszont a joggyakorlat egységesítését mindenképpen szükségessé teszi” a beadványa utolsó részében kifejtettek szerint.

- [7] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése értelmében pedig a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29-31. § szerinti feltételeket.
- [8] Az Abtv. 27. §-a szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó a sérelmezett jogerős végzéssel zárult ügyben kérelmező volt, jogorvoslati lehetőségeit kimerítette. A magánszemély kérelmező ekként alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége fennáll.
- [9] Az indítványozó az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben előterjesztett panaszában a bírósági eljárást befejező, rendes jogorvoslattal nem támadható jogerős végzést támadta.
- [10] Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {ld. pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [11] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a bírói döntés alaptörvény-ellenességét állította az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése XV. cikk (1) bekezdése és XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján. Ennek kapcsán jelen ügyben is emlékeztetni szükséges arra, hogy a „bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének” {3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [35]}. Az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz

intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során is az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja. Az Alkotmánybíróság ekként a bírói döntés irányának, a bizonyítékok körének, bírói mérlegelésének és értékelésének felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel {3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4], 3300/2018. (X. 1.) AB végzés, Indokolás [13]; 3369/2018. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [11]}. Az Alkotmánybíróság rámutatott már arra, hogy „[a] bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik a testület hatáskörébe”. „Önmagukban [...] a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna [...]” {ld. először: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}

- [12] A vizsgált ügyben eljáró bíróság indokolásában bemutatta döntése indokát (Indokolás [34]-[44]. A másodfokú bíróság a támadott jogerős végzésében rámutatott, hogy a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajthatóságának vizsgálata során abból kellett kiindulnia, hogy az indítványozó a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság P.20.687/2022/91. sorszám alatti ideiglenes intézkedésének végrehajtását kérte (Indokolás [27]). A másodfokú bíróság kifejtette, hogy az adott 91. sorszám alatti ideiglenes intézkedés a per megszüntetésével hatályát veszítette. Továbbá a másodfokú bíróság kifejtette, hogy az indítványozó által hivatkozott másik döntés, a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 20.P.III.25.134/2009/71. sorszámú végzése nem ideiglenes intézkedést tartalmazott, hanem egyezséget hagyott jóvá, s emiatt az a per befejeződésével nem veszítette hatályát (Indokolás [44]), a 91. sorszám alatti ideiglenes intézkedés a korábbi szabályozás tartalmát nem érintette, amely megállapítást a fellebbezés nem cáfolta. Márpedig a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörének korlátját képezik a fellebbezésben felhozott indokok, az abban megjelölt jogszabálysértések. Erre tett hivatkozás hiányában nem volt vizsgálható, hogy a 71. sorszámú végzés szerinti szabályzás megváltoztatásra került-e. Az indítványozó a jogerős végzést, illetve a jogerős végzés fentiekben hivatkozott érvelését vélte olyannak, mint ami a családi élethez való jogát sérti, illetve ami szerinte több szempontból is a tisztességes eljáráshoz való jogát sértő jogalkalmazásnak minősül. Az indítványozónak jelen alkotmányjogi panasz beadványában előadott érveit illetően mindazonáltal az Alkotmánybíróság a rendelkezésre álló iratok (alkotmányjogi panasz, illetve a támadott bírói döntések) alapján arra a megállapításra jutott, hogy az indítványozó valójában nem alkotmányossági problémát tárt fel.
- [13] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az eljárás indokolatlan elhúzódása miatt is a tisztességes eljáráshoz való jogába ütközőnek tartotta a támadott jogerős végzést. Az Alkotmánybíróság ennek kapcsán rámutat arra, hogy a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes

eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény 22/C. § (1) bekezdése értelmében a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtásának elrendelése tárgyában előterjesztett kérelmek elbírálása során a bíróság soron kívül jár el. Az Alkotmánybíróság mindazonáltal kiemeli, hogy az észszerű határidőn belüli elbíráláshoz való jog esetleges sérelme az Alkotmánybíróság eljárásában nem orvosolható, ugyanis az Alkotmánybíróság hatásköre kizárólag a támadott bírói döntés alaptörvény-ellenességének megállapítására és az ezzel szükségszerűen együttjáró megsemmisítésére terjedhet ki, mely jogkövetkezmény nem enyhíti, illetőleg nem orvosolja a bírósági eljárás jelentős elhúzódásából eredő következményeket {lásd például: 3161/2021. (IV. 22.) AB végzés, Indokolás [43]; 3270/2023. (VI. 9.) AB végzés, Indokolás [26]}, hanem ellenkezőleg, a támadott bírói döntés megsemmisítése csak az eljárás további elhúzódásához vezetne. Annak megítélése, hogy az alkotmányjogi panaszra okot adó ügy egyébként észszerű időn belül került-e eldöntésre, az ügy egyedi körülményeire, valamint az eljárás soron kívüliségére tekintettel az adott pert jellemző törvényességi szakkérdés, melynek megítélése nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe {lásd például: 3035/2023. (I. 13.) AB végzés, Indokolás [14]; 3270/2023. (VI. 9.) AB végzés, Indokolás [26]}, hanem önálló bírósági eljárás tárgya lehet. Mindezen szempontokra figyelemmel az Alkotmánybíróság kiemeli, hogy az indítványozó az alkotmányjogi panaszra okot adó eljárás elhúzódásából fakadó esetleges igényét (annak megalapozottsága esetén) külön bírósági eljárásban érvényesítheti.

- [14] Mindezt figyelembe véve nem állapítható meg, hogy a jelen esetben a kapcsolattartás végrehajtásának elrendelése iránti nemperes eljárásban hozott, támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kérdése merült volna fel. Az alkotmányjogi panaszban foglalt érvek alapján ezért nem volt megállapítható, hogy a támadott bírói döntéssel kapcsolatban az Abtv. 29. §-ában szereplő feltételek fennállnak. Hasonlóképpen: nincs kellő következtetési alap a panaszban foglaltak alapján annak megállapítására sem, hogy az Abtv. 29. §-a szerinti kérdést vet fel a törvény előtti egyenlőséggel vagy a joggyakorlat egységével kapcsolatban az, ha esetleg analóg, vagy azonos esetben, egy másik vármegyében lévő járásbíróság a jelen indítványra okot adó ügyben eljár elsőfokú döntéssel egyező döntést hozott.
- [15] A fent kifejtettek szerint az alkotmányjogi panasz nem tett eleget a befogadhatóság Abtv. 29. §-ában előírt feltételének, ezért az Alkotmánybíróság azt az Abtv. 56. § (1)-(3) bekezdése alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. június 17.

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró